

Základní škola Česká Ves, okres Jeseník

Školní preventivní program rok 2023/2024

„Problémy neznamenaají to samé, jako značka STOP, pouze vám pomáhají orientovat se na cestě.“

Robert H. Schuller

Projednáno na pedagogické radě dne: 12. září 2023

Mgr. Leona Steigerová

metodik prevence

OBSAH

1.		
Úvod.....		3
.....		
2. Základní údaje o škole		4
.....		
3. Analýza situace		5
.....		
<i>(Vnitřní zdroje, Vnější zdroje, Analýza současného stavu školy z pohledu rizikového chování)</i>		
4. Stanovení cílů MPP ve školním roce 2023/2024		8
.....		
<i>(Prostředky a činnosti k dosažení stanovených cílů)</i>		
5. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny ve školním roce 2023/2024		13
.....		
<i>(Programy PP cílené na pedagogické pracovníky, žáky, zákonné zástupce)</i>		
6. Evaluace		20
.....		
.....		

1. Úvod

Minimální preventivní program je samostatnou přílohou školního vzdělávacího programu Vlnka – vědomosti, lidskost, nápady, kamarádství, aktivita.

Minimální preventivní program vychází zejména z těchto platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování:

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, č. j.: 20006/2007-6
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j.: 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j.: 10 194/2002-14
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků, studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 21291/2010-28
- Vyhláška 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2019 až 2027
- Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška č. 147/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Vyhláška č.116/2011Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č.j.: 11 691/2004-24
Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25 884/2003-24
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
(Součástí metodického doporučení je návod pro školy „ Co dělat, když“)

Aktuální přehled legislativy pro oblast prevence:

[HTTPS://WWW.PREVENCE-INFO.CZ/INDEX.PHP/PREVENCE-LEGISLATIVA/ZAKONY](https://www.prevence-info.cz/index.php/prevence-legislativa/zakony)

[HTTPS://WWW.MSMT.CZ/VZDELAVANI/SOCIALNI-PROGRAMY/METODICKE-DOKUMENTY-DOPORUCENI-A-POKYNY?HIGHLIGHTWORDS=PREVENCE](https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny?highlightWords=PREVENCE)

2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	ZŠ Česká Ves, okres Jeseník Makareňkova 414, 790 81 Česká Ves		
Jméno a příjmení statutárního zástupce	Mgr. Filip Worm		
Telefon	584 428 170		
E-mail	worm@zsceskaves.cz		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Tamara Šašvatová		
Telefon	584 428 170		
E-mail	sasvatova@zsceskaves.cz		
Specializační studium	Ano	Studuje -----	Ne -----

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Leona Steigerová		
Telefon	584 428 170		
E-mail	steigerova@zsceskaves.cz		
Specializační studium	Ano	Studuje -----	Ne -----

Jméno a příjmení školního psychologa	Mgr. Aneta Kratochvílová		
Telefon	584 428 170		
E-mail	kratochvilova@zsceskaves.cz		

3. ANALÝZA SITUACE

Vnitřní zdroje

- **Charakteristika školy**

ZŠ Česká Ves je úplná základní škola pavilonového typu, výuka probíhá v 7 navzájem spojených pavilonech, v tělocvičně, lehkooatletickém stadionu školy a na dopravním hřišti, které je součástí vnitřního areálu školy.

Žáky naší školy jsou děti z České Vsi, Jeseníku a obcí v blízkém okolí (Písečná, Supíkovice, Lipová lázně, Mikulovice).

Z materiálně – technického hlediska je škola vybavená nadstandardně, disponuje moderními odbornými učebnami (jazykové, přírodovědné, odborné učebny chemie, fyziky, výtvarné výchovy, hudební výchovy) a kvalitní IT technikou, která je k dispozici všem žákům v dostatečném množství. Pedagogičtí pracovníci jsou v oblasti IT kvalitně vzděláni.

Vybavení školy umožňuje realizovat preventivní a volnočasové aktivity, k vnitřním aktivitám žáci využívají 3 oddělení školní družiny, školní klub, keramickou dílnu. Pro realizaci vnějších aktivit je k dispozici dopravní hřiště, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, dětské hřiště s hracími prvky a další je ve výstavbě. Žáci mohou využívat také multifunkční místnost, ve které je umístěná školní knihovna a velkoplošná televize, počítač, DVD přehrávač, interaktivní tabule. Ve škole je jídelna s vlastní vývařovnou.

V areálu školy je také místní pobočka Městské knihovny Jeseník a ZUŠ. Nedaleko je krytý plavecký bazén, který žáci školy hojně využívají. Naše škola má rozšířenou výuku plavání.

Prostředí venkovské školy, její vedení, kvalitní pedagogický sbor i zázemí jsou v důsledku hlavními kritérii trvalého nárůstu počtu žáků.

Riziková prostředí školy (prostor v šatnách, podchody mezi pavilony, vstup do školy, hřiště, WC) jsou dostatečně monitorována (např. kamery u hlavního vstupu, telefonicky zabezpečený vstup do školy) a je v nich zajištěn systematický trvalý dohled pedagogických pracovníků.

Práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců ve škole, podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky a způsoby klasifikace jsou pevně stanoveny ve školním řádu, který je součástí směrnice školy od 1. 9. 2021.

Minimální preventivní program je realizován ve výuce od 1. – do 9. ročníku je součástí Rámcového vzdělávacího programu. Aktivity, společné akce, rizikové chování, jednání se zákonnými zástupci podrobně mapují a evidují třídní učitelé a učitelé ve svých předmětech.

Rizikovými faktory, které škola projektově ve spolupráci s obcí Česká Ves řeší, je bezpečnost pohybu žáků v okolí školy, dále trávení času ve volných hodinách mimo areál školy se souhlasem zákonných zástupců.

- **Školní metodik prevence**

Postavení metodika prevence ve škole je jasně vymezeno kompetencemi, funkce není kumulovaná s výchovným poradenstvím. VP A ŠMP spolu úzce týmově spolupracují, konzultují aktuální výchovné a rizikové problémy, vzájemně se informují, společně se účastní jednání se zákonnými zástupci žáků.

ŠMP nabízí poradenskou činnost žákům i rodičům v rámci konzultačních hodin v oblasti legislativy a informuje o možnosti využívání externích institucí, jedná s externími institucemi (PČR, OSPOD, SVP, PPP apod.), koordinuje vytváření kurikulárních dokumentů školy (minimální preventivní program, strategie primární prevence) a dokumentů zajišťující dotační zdroje.

Školní poradenské pracoviště (školní metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog, psycholog a vedení školy) poskytuje okamžitou krizovou intervenci pedagogickým pracovníkům, nabízí aktivity a programy spojené s prevencí rizikového chování, vytváří krizový plán.

V současné době je funkce ŠMP prevence kumulovaná s funkcí ZŘŠ, proto navazující specializační absolvoval další vybraný pedagog školy.

- **Preventivní tým školy - kompetence, role, úkoly**

Ředitel školy (příp. zástupkyně ředitele) svolává jednání výchovné komise, účastní se jednání výchovné komise, zajišťuje organizaci a řízení v případě mimořádných situací (např. zvýšené dohledy, výměnu a náhradu vyučovacích hodin, když učitelova přítomnost je vyžadována jinde), komunikuje s externími institucemi v případě potřeby – PČR apod., zodpovídá za oficiální dokumenty vydané školou v souvislosti s preventivními opatřeními.

Výchovná poradkyně se účastní jednání výchovné komise, vede, konzultuje postupy při řešení šikany (projevů rizikového chování), poskytuje poradenské služby žákům, pedagogům, zákonným zástupcům v oblasti legislativy a možnosti využívání externích institucí. Eviduje děti s SPU, eviduje integrované žáky, vede profesní orientaci žáků, pomáhá při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů.

Třídní učitel je garantem bezpečného klimatu ve třídě, nepřehlídí žádné signály, které by mohly ukazovat na rizikové chování, o zásadních skutečnostech informuje VP, ŠMP či vedení školy a zákonné zástupce, jestliže se problém týká jeho třídy. Podílí se na řešení problému, účastní se jednání výchovné komise.

Ostatní pedagogičtí pracovníci školy nepřehlídí žádné varovné signály, které by mohly poukazovat na rizikové chování, o zásadních skutečnostech informují třídního učitele nebo další členy užšího realizačního týmu, zodpovídají za plnění preventivního programu v souladu s ŠVP.

IT pracovník dle svých možností napomáhá při řešení problémů souvisejících s informačními technologiemi (např. kyberšikana apod.).

- **Vnitřní informační zdroje**

Pedagogická knihovna je dostatečně vybavena volně dostupnou odbornou a metodickou literaturou, škola pravidelně odebírá odborné časopisy (Prevence, Školství), součástí vnitřních informačních zdrojů je audiotéka s tituly zaměřenými na primární prevenci.

Všechny dokumenty, informace a kontaktní údaje jsou zveřejňovány a pravidelně aktualizovány na webových stránkách školy (www.zsceskaves.cz) a na nástěnkách VP a ŠMP.

Vnější zdroje

- **PPP Olomouckého kraje, pracoviště Jeseník**

Pedagogicko-psychologická poradna Jeseník zajišťuje psychologické a speciálně pedagogické služby dětem, mládeži ve věku od 3 do 19 let, jejich rodičům a pedagogickým pracovníkům. Těžištěm činnosti zařízení je pedagogicko-psychologické poradenství orientované na řešení otázek vývoje dětí, žáků, studentů a na primární prevenci problémů v tomto vývoji ve školním a rodinném prostředí. Převahu poradenských služeb mají činnosti diagnostické, intervenční, konzultační, reedukační, metodické a informační. Odborná pomoc je orientována zejména do následujících problémových oblastí se zaměřením na: poruchy učení, chování, školní zralost, profesní orientaci, školní neúspěšnost, potíže v osobnostním vývoji.

Provádí konzultační, poradenskou a přednáškovou činnost pro pedagogické pracovníky škol, školských zařízení, rodičovskou veřejnost.

Zajišťuje krizovou intervenci v akutních případech na školách a školských zařízeních, organizuje odborné vzdělávání pro školní metodiky prevence a výchovné poradce a spolupracuje s nimi při prevenci sociálně patologických jevů (nabídka přednášek, sociometrického šetření a činností se školním kolektivem, nabídka odborné literatury a videokazet).

Kontaktní údaje

Adresa: PPP OK, pracoviště Jeseník
Dukelská 1240, 790 01 Jeseník
Www: www.ppp-jesenik.cz
E-mail: pppor@jes.cz
Telefon: 584 411 829, 724 131 963
Pracovní doba: Po – Pá 7.00-14.30 hod.
Oblastní metodik prevence: Mgr. Martin Kupka, e-mail: prevence.jesenik@seznam.cz

- **MŠMT (tým prevence MŠMT)**

Koordinuje spolupráci v oblasti primární prevence, systémová opatření v oblasti primární prevence, metodiky, legislativu. Zajišťuje protidrogovou prevenci, certifikaci programů primární prevence rizikového chování a koordinaci s kraji. Aktualizuje vybrané zákony a vyhlášky vztahující se k prevenci, včetně seznamu certifikovaných poskytovatelů a programů školské primární prevence rizikového chování.

Kontaktní údaje

Www: www.msmt.cz
Vedoucí oddělení prevence a speciálního vzdělávání: Mgr. Svatopluk Pohořelý
E-mail: svatopluk.pohorely@msmt.cz
Telefon: 234 812 132

- **Nestátní neziskové organizace (Darmoděj Jeseník)**

Nabízí cílené programy primární prevence, orientují se na selektivní a indikovanou primární prevenci. Pracují s lidmi, kteří jsou ohroženi závislostmi na návykových látkách anebo sociálně patologickými jevy. Zároveň se snaží být pomáhajícím prvkem odborníkům a organizacím pracujícím s ohroženou mládeží.

Kontaktní údaje

Adresa: K-centrum, 28. října 885
Jeseník 790 01
Www: www.darmodej.cz
Vedoucí primární prevence: Mgr. Bc. Josef Vondrka
E-mail: k-centrum@darmodej.cz
Telefon: 774 439 041

- **Sít' organizací a odborných zařízení**

Středisko sociální prevence – Poradna pro rodinu Jeseník

Adresa: Dukelská 436, 790 01 Jeseník
E-mail: ppr.jesenik@ssp-ol.cz
Telefon: 584 414 035, 731 447 453

MÚ Jeseník

Na oddělení sociálně právní ochrany dětí při MÚ Jeseník pracuje 10 pracovníků sociálně právní ochrany dětí, sociální kurátor – Mgr. Kristýna Michálková, poradce pro národnostní menšiny a protidrogový koordinátor - Bc. Alena Kalinová. Současně byla ustanovena komise pro prevenci kriminality.

- **Odbor sociálních věcí a zdravotnictví**

Protidrogový koordinátor: Bc. Alena Kalinová, MÚ Jeseník

- **OSPOD (plní stanovené úkoly u dětí a mladistvých vyžadujících zvýšenou pozornost, zejména u dětí a mladistvých ohrožených sociálně patologickými jevy)**

Vedoucí OSPOD: Mgr. Jiří Kovalčík
Sociálně – právní ochrana dětí: Monika Janiková, DiS.

Kontaktní údaje

Adresa: Karla Čapka 10/1147, 790 01 Jeseník
Telefon: 584 498 447

Policie ČR - Oddělení prevence

Adresa: Moravská 780/4, 790 14 Jeseník
Telefon: 974 773 208
E-mail: krpm.otp.jesenik@pcr.cz

Volnočasové aktivity při ZŠ Česká Ves

Středisko volného času DUHA Jeseník
ZUŠ Jeseník, pobočka ZŠ Česká Ves
TJ Česká Ves, šachový oddíl

Odkazy na webové stránky:

www.odrogach.cz
www.sananim.cz
www.prevcentrum.cz
www.extc.cz
www.minimalizacesikany.cz
www.seznamsebezpecne.cz
www.drogy-info.cz
www.podaneruce.cz
www.dokurte.cz
www.alkoholik.cz
www.prevence-info.cz
www.drogovaporadna.cz
www.linkabezpeci.cz
www.bezpecnyinternet.cz

Analýza současného stavu školy z pohledu rizikového chování

Výstupy záznamů vycházejí z monitorovacího schématu školy. Schéma je založené na zásadních informacích od všech zúčastněných pedagogických pracovníků při řešení rizikového chování a vychází z dotazů:

Jaké rizikové chování bylo řešeno?

Jak byla situace zjištěna?

Kdo situaci řešil?

S použitím jakých metod byla vedena intervence?

Jaký byl způsob ověření efektivity intervence?

Jaký je celkový počet řešení rizikového chování ve třídě?

Většina výchovných problémů ve škole se týká nekázně ve vyučování a nevhodného chování během vyučování a o přestávkách. Velmi časté je i vulgární vyjadřování a absence základních návyků slušného chování.

U některých žáků se projevuje agresivita ve formě pošťuchování, vzájemného napadání slovního i fyzického a ničení školního majetku.

4. STANOVENÍ CÍLŮ MPP VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024

Hlavním cílem preventivního programu je vytvářet pozitivní klima ve škole, bezpečné prostředí pro žáky i učitele. Minimalizovat kázeňské problémy žáků a projevy šikany. Podporovat u žáků rozvoj návyků zdravého životního stylu a zvyšovat jejich odolnost vůči rizikovému chování.

Konkrétní cíl na tento školní rok vyplynul z dotazníkového šetření pro rodiče a také z dotazníkového šetření žáků:

- Důsledně řešit a postihovat veškeré projevy nevhodného chování žáků; zvláště ty, které jsou zaměřeny vůči spolužákům
- Posilovat důvěru žáků k pedagogickému sboru, aby v případě, že se stanou obětí napadení nebo šikany nebo budou svědkem podobného chování, toto včas nahlásili
- Zaměřit se na projevy nevhodného chování žáků na internetu a sociálních sítích a proškolit zákonné zástupce v problematice kyberšikany

Prostředky a činnosti k dosažení stanovených cílů

a) Školní vzdělávací program

Hlavním nástrojem, který využíváme v prevenci rizikových jevů je náš školní vzdělávací program.

Jeho cílem není jen žáky vzdělávat, ale také je naučit:

- Dodržovat pravidla správné komunikace
- Respektovat dohodnutá pravidla
- Spolupracovat s ostatními
- Nabídnout a poskytnout pomoc druhému
- Samostatně řešit problém
- Vhodně obhájit svůj názor
- Sebevědomě vystupovat
- Být otevřený, upřímný, tolerantní, zodpovědný.

Témata prevence rizikového chování, která jsou součástí ŠVP

I. stupeň

Předměty: Prvouka (1. – 3. ročník), Člověk a jeho svět (4. – 5. ročník), Tělesná výchova, Člověk a svět práce.

Témata:

- Osobní bezpečí
- Základní hygienické návyky
- Základy správné životosprávy
- Vztahy mezi rodinnými příslušníky
- Pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti
- Dopravní výchova – zásady dodržování bezpečnosti při cestě do školy
- Význam sportování a správné výživy pro zdraví
- Škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství
- Týrání, zneužívání, šikana
- Základy sexuální výchovy
- Základní zdraví prospěšné cvičení
- Kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení
- Výběr a nákup potravin
- Příprava jednoduchých pokrmů

II. stupeň

Předměty: Přírodopis, Zeměpis, Chemie, Dějepis, Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Etická výchova.

Témata:

- Komunikace v rodině, mezi vrstevníky, s dospělými
- Partnerské vztahy
- Duševní a tělesné zdraví
- Vyrovnání se s problémy
- Způsoby chování v krizových situacích

- Šikana a její projevy
- Osobní a intimní hygiena
- Sexuální výchova – reprodukční zdraví, plánované rodičovství, pohlavní choroby, sexuální deviace, prostituce, pornografie
- Pozitivní životní cíle a hodnoty
- Nebezpečí vzniku závislostí a jejich prevence
- Nebezpečí vzniku civilizačních nemocí a jejich prevence
- Zásady zdravého způsobu života
- Poruchy příjmu potravy
- Lidská nesnášenlivost a její projevy
- Základní demokratické principy
- Kompromis, řešení problémů
- Asertivní jednání
- Náročné životní situace
- Stres a jeho zvládnutí Možnosti relaxace
- Rozdíly mezi lidskými rasami – rasismus
- Národnostní menšiny v ČR
- Společné a odlišné znaky států – konflikty, terorismus
- Životní plány a cíle, smysl života, seberealizace

b) Školní řád

Základní pravidla, která jsou obsažena a podrobně vysvětlena ve školním řádu jsou důležitou součástí prevence. Prevence rizikového chování je obsažena v části „III. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí“ a v příloze „Doporučené postupy školy“.

c) Školní parlament

Do školního parlamentu jsou z každé třídy 3. – 9. ročníku voleni dva zástupci.

Svou činnost Školní parlament zaměřuje na:

- Zlepšení postoje každého žáka ke školní práci, vzájemnou pomoc žáků
- Hygienu a bezpečnost ve škole, pomoc při zajišťování čistoty a pořádku s cílem odstraňovat lhostejnost a nezájem
- Podíl při organizaci chodu školy.

Cíle Školního parlamentu:

- Zprostředkovat výměnu informací mezi žáky, učiteli, vedením školy a zaměstnanci školy
- Předcházet negativním jevům jako jsou šikana, ubližování druhým, ničení majetku školy
- Připomínat dodržování školního řádu
- Pomáhat s organizací akcí tříd
- Řešit připomínky a návrhy žáků na lepší chod školy
- Prezentovat svoji práci na webových stránkách školy.

d) Práce třídních učitelů a pedagogických pracovníků

Práce třídního učitele se třídou je důležitou součástí prevence rizikového chování. Každý třídní učitel má od 3. třídy ve své třídě předmět Etická výchova. Pro práci s třídním kolektivem tak vznikl dostatečný časový prostor, který umožňuje pružně reagovat na vzniklé problémy a účinně jim předcházet budováním přátelských vztahů. Všichni pedagogičtí pracovníci byli informováni na 1. pedagogické radě o povinnosti zapisovat výchovné problémy a postupy, jak byly řešeny.

Preventivní programy jednotlivých tříd

- Preventivní program 1. třída
 - Pravidla chování ve třídě, v hodinách, o přestávkách, v budově školy. Školní řád.
 - Všichni jsme kamarádi – vztahy mezi sebou. Pohádka O řepě – pomáhám rád druhým. Paleček a jeho kamarádi – pomoc spolužákům.
 - Každý z nás je jiný – vzájemná tolerance k druhým. Hra: Po mé pravici si sedne ...
 - Můj domov – pocit bezpečí. Vztahy mezi členy rodiny, vztahy mezi sourozenci. Pohádka O poslušných kůzlátkách - poslušnost, plnění příkazů.
 - Myslím také na druhé, umím obdarovat své nejbližší i své kamarády. Pohádka Krtek a Vánoce.
 - Na Zemi nejsem sám, jsem součást určité skupiny, mám vztah k místu, kde bydlím a žije tu má rodina.
 - Bajka O lišce, jak pohostila čapa – budu tolerantní, upřímný, nezištný.
- Preventivní program 2. třída
 - Pravidla třídy, Naše třída, O přestávce - kamarádské chování, prevence šikany, pomoc druhému, Když jde Ája do školy – bezpečný pohyb při cestě do školy a ze školy, přecházení ulice.
 - Moje rodina – správné vzory v rodině, ochrana soukromí dětí – ochrana před sociální sítí a ztrátou soukromí, prevence zneužívání dětí na internetu, pomoc druhému, Vánoce – myslíme na druhé, nesobeckost.
 - U babičky a dědečka – úcta ke starým lidem.
 - Lidské tělo, Péče o tělo – výživa, péče o zdraví, prevence, životospráva, vyvarování se škodlivým a návykovým látkám atd.
 - Rodinné oslavy – alkohol, cigarety, návykové látky, Zaměstnání – spolehlivost, poctivost, zodpovědnost k práci – prevence porušování zákona, trestný čin.
 - V obchodě – podvádění, krádež, šizení.
- Preventivní program 3. třída
 - Pravidla chování ve třídě v hodinách, o přestávkách, v budově školy. Školní řád.
 - Všichni jsme kamarádi – vztahy mezi sebou. Šikana jako negativní jev.
 - Můj domov, vztahy mezi členy rodiny – pocit bezpečí. S cizími lidmi nesmím nikam chodit.
 - Kladný vztah ke zvířatům. Víím, jak se mám k nim chovat, také mi nesmí ublížit.
 - Každý vypadá jinak. Posuzuji člověka podle jeho chování. Tolerance k handicapovaným.
 - Jíme zdravě, zdravý životní styl. Pozor na návykové látky.
 - Na Zemi nejsem sám. Jsem součástí určité skupiny. Mám vztah k místu, kde bydlím.
 - Umím se bezpečně pohybovat po komunikaci, znám základní pravidla sil. provozu. Umím přivolat pomoc.
 - Chráním si své zdraví, umím se chovat v přírodě.
- Preventivní program 4. třída
 - Školní řád – seznámení se školním řádem na začátku roku, jeho využití během školního roku
 - Pravidla chování ve třídě – vytvoření pravidel v třídním kolektivu, jejich dodržování
 - Zdraví jako základní lidská hodnota – zařazování vhodných činností do denního režimu, osvojování si zdravého životního stylu
 - Nebezpečí šikany – upozornění na projevy šikany, předcházení projevům šikany, snaha o bezpečné klima ve třídě a ve škole
 - Nebezpečí návykových látek – předcházení užívání návykových látek, upozorňování na zdravotní rizika a právní důsledky
 - Domácí násilí, týrání a zneužívání – možnosti řešení s dalšími subjekty linka důvěry, ...)
 - Kriminalita – předcházení projevům kriminality, spolupráce s policií v případě podezření na kriminální činnost
 - Volný čas – sportovní a zájmová činnost po vyučování, správné využití volného času.
- Preventivní program 5. třída

- jak trávím svůj volný čas (zájmová činnost po vyučování)
 - školní řád, vytváříme pravidla v třídním kolektivu
 - žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
 - znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
 - znají zdravotní a sociální rizika návykových látek
 - umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
 - umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
 - umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivost
 - ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
 - mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování apod.) je protiprávní
 - zvyšování sebeúcty, sebedůvěry
- Preventivní program 6. třída
 - vhodná náplň volného času, zdravý životní styl
 - ochrana zdraví
 - rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
 - osobní bezpečí, způsob chování v krizových situacích
 - rizika zneužívání návykových látek
 - způsoby odmítání
 - centra odborné pomoci
 -
 - Preventivní program 7. třída
 - výlet se třídou – vzájemná spolupráce, komunikace a zlepšení vztahů
 - exkurze – vodní tvrz, hvězdárna, středisko volného času Duha – vzdělávací a výchovný význam
 - aktivní zapojování do školních a mimoškolních akcí, aktivní zapojení třídy do vánoční a závěrečné akademie – vzájemná spolupráce, komunikační a organizační činnost vedoucí k lepšímu vztahu
 - spaní ve škole – prožitky, úcta, poznávání a respektování ostatních
 - využití volnočasových aktivit pro zlepšení kolektivu (brushení, opékání, ...)
 - LV – sportovní prožitky a nové zážitky v týmu, výchovně vzdělávací proces
 - Preventivní program 8. třída
 - školní výlet
 - spaní ve škole
 - třídnické hodiny
 - Preventivní program 9. třída
 - příprava a organizace školních akcí
 - zlepšování klimatu třídy a předcházení rizikovým jevům
 - motivace k účasti v soutěžích a olympiádách a ke studiu
 - komunitní kruh, důsledné dodržování stanovených pravidel
 - školní výlet
 - exkurze - vodní tvrz, hvězdárna, středisko volného času Duha
 - aktivní zapojení do školních a mimoškolních akcí
 - aktivní zapojení do vánoční a závěrečné akademie
 - spaní ve škole
 - využití volnočasových aktivit pro zlepšení kolektivu (brushení, opékání, ...)

e) Práce ŠMP

Cíl:	Realizace výstupů ŠVP – Etická výchova
------	--

Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> • ŠVP – výstupy předmětu Etická výchova
Zdůvodnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> • uvedení příkladů dobré praxe v třídních kolektivech
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním profesní připravenosti pedagogického sboru (proškolení všech PP)

Cíl:	Zvýšení informovanosti zákonných zástupců v problematice kyberšikany
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - počet vzdělávacích programů na dané téma - počet proškolených zákonných zástupců
Zdůvodnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení právního povědomí a odpovědnosti zákonných zástupců o bezpečném chování dětí na sociálních sítích a ochraně informací
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s prevencí projevů kyberšikany

Cíl:	Řešení financování preventivních aktivit v rámci dotačních projektů MŠMT
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - schválení finančních prostředků k realizaci cílů PP
Zdůvodnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - ŠMP se podílí v rámci své činnosti na tvorbu dokumentů zajišťující dotační zdroje
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s vícezdrojovým a víceletým financováním projektů primární prevence.
Cíl:	Zřízení schránky důvěry s nastavením pravidel písemné komunikace
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - počet zpráv ve schránce důvěry a následná pomoc při řešení popisovaných problémů
Zdůvodnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení prevence u skrytých forem šikany - zajištění bezpečí oběti
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s rozvojem a podporou sociálních kompetencí žáků.

Cíl:	Setkání pracovníků prevence PPP – OSPOD – ŠMP – MÚ Jeseník (1x za rok)
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - počet realizovaných setkání a účastníků
Zdůvodnění cíle:	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce při plnění primární prevence, informovanosti o změnách vyhlášek a zákonů, sdílení příkladů dobré praxe
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí s vytvořením funkčního informačního systému v regionu Jesenicka

5. SKLADBA AKTIVIT MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024

Jedná se o popis prostředků (opatření, aktivit), které naplňují krátkodobé i dlouhodobé cíle primární prevence. Jednotlivé aktivity jsou soustředěny na všechny cílové skupiny (žáky, učitele, zákonné zástupce). Všechny programy naplňují Zásady efektivity primární prevence rizikového chování (podle definice Nešpor, Csémy, Pernicová; Praha 1999):

1. Program začíná pokud možno brzy a odpovídá věku
2. Program je malý a interaktivní
3. Program zahrnuje podstatnou část žáků
4. Program zahrnuje získávání relevantních sociálních dovedností a dovedností potřebných pro život
5. Program bere v úvahu místní specifika
6. Program využívá pozitivní modely
7. Program zahrnuje legální i nelegální návykové látky
8. Program zahrnuje i snižování dostupnosti návykových rizik
9. Program je soustavný a dlouhodobý
10. Program je prezentován kvalifikovaně a důvěryhodně
11. Program je komplexní a využívá více strategií
12. Program počítá s komplikacemi a nabízí dobré možnosti, jak je zvládat

Programy primární prevence cílené na pedagogické pracovníky

Název a odborné zaměření vzdělávání	
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	
Počet proškolených pedagogů	
Počet hodin	
Termín konání	

Programy primární prevence cílené na žáky

- **Blok primární prevence**

Jednotka dlouhodobého a komplexního programu primární prevence založená na principu interaktivity, která má pevnou, vnitřní strukturu: 1. Úvod (zmapování očekávání, naladění...), 2. stěžejní téma, 3. závěr a zhodnocení. Zahrnuje informace o problematice různých forem rizikového chování, řízené diskuse, interaktivní hry apod.

Minimální rozsah 90 minut. U žáků prvního stupně minimálně 45 minut.

- **Interaktivní seminář**

Většinou jednorázová aktivita, která interaktivní formou zprostředkovává informace o problematice různých forem rizikového chování. Interaktivní seminář je vždy tématicky zaměřen na minimálně jednu formu rizikového chování.

Minimální rozsah 90 minut.

- **Beseda**

Forma jednorázové primárně-preventivní aktivity, při které lektor rozhovorem s posluchači zjišťuje jejich znalosti, názory, postoje, zaměřuje se na konkrétní témata, které z rozhovoru vyplynou. Odpovídá na dotazy a dává prostor pro vyjádření jednotlivých osob ve skupině. Tato forma předpokládá aktivní zapojení cílové skupiny.

Minimální rozsah 45 minut.

- **Komponovaný pořad**

Jednorázový program kombinující uměleckou formu (např. film, divadelní představení) s následnou diskusí s odborníky v oblasti léčby a prevence různých forem rizikového chování. Tato forma předpokládá aktivní zapojení cílové skupiny.

Minimální rozsah je 90 minut.

- **Pobytová akce**

Systematická práce s cílovou skupinou realizovaná mimo běžné prostředí. Akce je založena na principech interaktivity, cílenosti a práci s malou skupinou. Podmínkou je zajištěná návaznost na další aktivity programu s důrazem na kontinuitu a komplexnost primární prevence.

Minimální rozsah výkonu je 8 hodin.

- **Situační intervence**

Předem neplánovaná specifická aktivita vycházející z aktuální situace, která vyžaduje okamžitý zásah pracovníka programu nad rámec realizovaného výkonu (například bloku primární prevence). Zdaleka se nemusí jednat o krizové situace, ale například i o několikaminutový individuální rozhovor mimo skupinu, ve kterém je nutné znovu sdělit pravidla programu.

Minimální rozsah je 5 minut.

- **Individuální konzultace**

Specifická osobní konzultace s klientem programu (zejména programu indikované primární prevence) zaměřená především na podporu a řešení individuálních potíží klienta v programu nebo i potíží souvisejících s jeho běžným životem mimo program.

Minimální rozsah 30 minut.

- **Skupinová práce**

Systematická práce se specifickou skupinou osob vykazující zvýšenou míru rizika pro vznik různých forem rizikového chování. Její součástí je nácvik sociálních a komunikačních dovedností, zvyšování sebedůvěry, rozvoj schopnosti spolupracovat apod. Má především výchovný charakter.

Probíhá pravidelně v minimálním rozsahu 120 minut po předem definované době.

- **Vzdělávací kurz**

Ucelený vzdělávací program pro sekundární cílovou skupinu zahrnující teoretickou průpravu z oblasti primární prevence rizikového chování, nácvik praktických dovedností, případně prohlubování získaných znalostí a dovedností.

Minimální rozsah je 40 hodin.

- **Vzdělávací seminář**

Jednorázová vzdělávací aktivita pro sekundární cílovou skupinu informačně vzdělávacího charakteru na konkrétní téma vedená interaktivní formou – předpokládá aktivní zapojení cílové skupiny.

Minimální rozsah je 90 minut.

- **Přednáška**

Jednorázová aktivita (odborný výklad) informačního charakteru zaměřená na konkrétní téma, která nepředpokládá výrazné aktivní zapojení cílové skupiny.

Minimální rozsah je 45 minut.

Požadovaný rozsah výstupů ŠVP

Ročník					
Prevence	I., II.	III., IV.	V., VI.	VII., VIII., IX.	Počet hodin celkem:
Návykové látky (adiktologie)	2	2	4	2	10
Rizikové chování v dopravě a ve sportu	1	2	3	2	8
Poruchy příjmu potravy	0	2	4	2	8
Syndrom týraného dítěte, zneužívání	1	1	1	1	4
Školní šikanování, Kyberšikana	1	3	3	4	11
Extremismus, rasismus, xenofobie, homofobie, sekty	0	1	1	1	3
Záškoláctví	1	0	1	0	2
Krádeže, vandalismus	0	1	1	1	3
Sexuální rizikové chování	0	1	2	4	7
Počet hodin celkem:	6	13	20	17	56

- **Středisko volného času DUHA Jeseník – školské zařízení (příspěvková organizace města)**
- **ČAŠMP (Česká asociace školních metodiků prevence)**

Online dotazníkové šetření "IDENTIFIKACE RIZIKOVÝCH OBLASTÍ U DOSPÍVAJÍCÍCH"

Online dotazníkové šetření "KLIMA TŘÍDY"

Bezplatná online technická podpora a konzultace výsledků dotazníkových šetření včetně návrhu vhodných intervencí

ON-LINE TESTY - webová aplikace (roční licence) - novinka

Poradna online

- **Dobrá Vyhlídka (SVP Šumperk)**

Středisko výchovné péče nabízí adaptační a kohezivní pobyty, preventivní a intervenční programy.

- **KAPPA – HELP o.s. , Olomouc**

Já a zodpovědnost. Hrozby kolem nás

Příběhy závislých

Dobré vztahy - cesta k přátelství

Co udělám, když jsem v úzkých?

Sexuální rizikové chování

Návykové látky, závislosti a její podoby

Chceme dobře vypadat

Umění přežít a moje hodnoty

Žijí tady s námi

Hrozby extremismu

Komunikace

1Prevence CAN

Beseda s ex-userem

<http://kappa-help.cz/primarni-prevence/>

Sdružení realizuje aktivity v oblasti primární prevence ve školním prostředí, poskytuje materiály a informace pro školní metodiky prevence, školní psychology, ředitele škol a všechny pedagogické pracovníky, kteří se zabývají prevencí rizikového chování a sociálně patologickými jevy.

Programy PP nabízejí interaktivní skupinovou formou s prvky expresivní terapie, paradivadelních systémů a dramatických technik.

- **Jednorázové výchovně preventivní akce**

Projekt „Jeden svět na školách“

Projekt organizuje společnost Člověk v tísni při ČT a je zaměřen na prevenci rizikových jevů, především na problematiku drog, boj s rasismem a intolerancí.

„Příběhy bezpráví“

Projekce filmu a následná beseda pro žáky 9. tříd s pamětníkem na téma Příběhy bezpráví, které se zabývají dějinami 20. století.

- **Nabídka Preventivní informační skupiny Policie ČR**

- **Poradna zdraví Šumperk – besedy o zdravém životním stylu (zajišťuje ŠMP)**

Programy primární prevence cílené společně na žáky a zákonné zástupce žáků

Název programu	Českoveský Yarda (10. ročník)
Stručná charakteristika programu	Volnočasová aktivita pro rodiče s dětmi
Realizátor	Rada rodičů při ZŠ Česká Ves, ŠP, Obec Česká Ves
Počet hodin programu	Celý den
Termín konání	7. 10. 2023
Zodpovědná osoba	Mgr. Leona Steigerová, Mgr. Ivana Neumannová

Název programu	Českoveský a školní bál
Stručná charakteristika programu	Kulturní aktivita pro rodiče
Realizátor	ZŠ Česká Ves, Obec Česká Ves
Počet hodin programu	Celodenní
Termín konání	listopad 2023
Zodpovědná osoba	Mgr. Leona Steigerová

Název programu	Mikuláš
Stručná charakteristika programu	Volnočasová aktivita pro rodiče s dětmi
Realizátor	Rada rodičů při ZŠ Česká Ves
Počet hodin programu	-----
Termín konání	Prosinec 2023
Zodpovědná osoba	RR

Název programu	Vánoční dílničky
Stručná charakteristika programu	Tvořivá dílna pro rodiče s dětmi
Realizátor	Rada rodičů při ZŠ Česká Ves, ZŠ Česká Ves
Počet hodin programu	odpolední aktivita
Termín konání	prosinec 2023
Zodpovědná osoba	RR

Název programu	Velikonoční dílničky
Stručná charakteristika programu	Tvořivá dílna pro rodiče s dětmi
Realizátor	Rada rodičů při ZŠ Česká Ves, ZŠ Česká Ves
Počet hodin programu	odpolední aktivita

Termín konání	duben 2024
Zodpovědná osoba	RR

Název programu	Den otevřených dveří
Stručná charakteristika programu	Otevřená škola
Realizátor	ZŠ Česká Ves
Počet hodin programu	Celodenní
Termín konání	březen – duben 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Filip Worm

Název programu	Zahradní slavnost
Stručná charakteristika programu	Slavnostní ukončení školního roku
Realizátor	ZŠ Česká Ves, Rada rodičů
Počet hodin programu	odpolední
Termín konání	červen 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Filip orm

Název programu	Dotazník školního klimatu
Stručná charakteristika programu	Dotazníkové šetření
Realizátor	ZŠ Česká Ves
Počet hodin programu	---
Termín konání	červen 2024
Zodpovědná osoba	Jan Baďura

6. EVALUACE**A) Kvalitativní hodnocení**

1. Posouzení úspěšnosti programu

2. Rozhodnutí, zda budeme v hodnoceném programu pokračovat i v následujícím roce

B) Kvantitativní hodnocení**I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU**

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence rizikového chování	
Počet vzdělávacích aktivit	
Počet celkově proškolených pedagogů	
Počet hodin	

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet Aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence rizikového chování			

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence			
Interaktivní seminář			
Beseda			
Komponovaný pořad			
Pobyťová akce			
Situační intervence			
Jiné			

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní kluby		
Školní kroužky		
Víkendové akce školy		
Prázdninové akce školy		

Jiné		
------	--	--

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

RCh – Rizikové chování

ŠMP – Školní metodik prevence

RVP – Rámcový vzdělávací program

ŠVP – Školní vzdělávací program

PP – primární prevence